

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

વીરાહલિંગમ અને અન્ય

વિ.

રમેશ અને અન્ય

સપ્ટેમ્બર ૧૮, ૧૯૯૦

[લલિત મોહન શર્મા અને કે. રામાસ્વામી, ન્યાયમૂર્તિઓ]

ઈન્ડિયન સક્સેશન એક્ટ, ૧૯૨૫: કલમ ૧૭૪ વીલ-અર્થઘટન-
દસ્તાવેજની ભાષા સિવાય ધ્યાનમાં લેવાના પરિબળો-પૂર્વ-નિર્ણયોનો
આશરો-પરવાનગી.

ટ્રાન્સફર ઓફ પ્રોપર્ટી એક્ટ ૧૮૮૨: કલમ ૧૪-શાશ્વતતા સામેનો
નિયમ-દલીલ નકારવી-ક્યારે ઉદભવે છે.

દાવામાં આવેલી મિલકત વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ની
પરદાદીની હતી જેમણે રજિસ્ટર્ડ વીલ (વસિયતનામું) કર્યું હતું. વીલની શરતો
અનુસાર, તેના બે પુત્રો, સામાવાળા નં. ૧ અને વાદીઓના સાક્ષી નં. ૨

કોઈપણ અલાયદગી સત્તા વિના મિલકતોનો કબજો ધરાવવાના હતા, કરવેરા ચૂકવવાના હતા અને નિયમિતપણે અમુક ધાર્મિક ઉત્સવો કરવાના હતા, અને તેમના પુરુષ સંતાનો પુખ્ત વયે પહોંચ્યા પછી મિલકત સમાન હિસ્સામાં મેળવવાના હતા અને સંપૂર્ણ રીતે તેનો આનંદ માણવાના હતા.

દાવામાં મુખ્ય વિવાદ ઉપરોક્ત વીલની શરતો હેઠળ વાદીઓ જે હિસ્સા માટે હકદાર છે તે વિશે હતો. વાદીઓએ દાવો કર્યો હતો કે તેઓ વીલ કરનારના નાના પુત્રના એકમાત્ર પૌત્રો હોવાથી મિલકતોમાં અડધા હિસ્સા માટે હકદાર હતા, બાકીનો અડધો હિસ્સો સામાવાળા નં. ૧ ના પૌત્રો એટલે કે સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ને મળવાનો હતો. સામાવાળાઓ વતી દાવા સામે વિવાદ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમણે દલીલ કરી હતી કે દાવાની મિલકતો વીલ કરનારના તમામ ૧૩ પ્રપૌત્રો વચ્ચે સમાન હિસ્સામાં વહેંચવાની છે, અને દાવો ફગાવી દેવાપાત્ર છે કારણ કે સામાવાળા નં. ૧ અને સામાવાળા નં. ૧૫ એ ૧૯૭૫ માં મિલકતોનું અંતિમ રીતે વિભાજન કરી દીધું હતું, અને વધુ વિભાજનનો કોઈ પ્રશ્ન ઉદ્ભવતો નથી. વાદીઓની સગીર વયના આધારે અને શાશ્વતતા સામેના નિયમના આધારે પણ દાવા ચલાવવાપાત્ર હોવા સામે પડકારવામાં આવ્યો હતો.

ટ્રાયલ કોર્ટે શાશ્વતતા સામેના નિયમ પર આધારિત દલીલને નકારી કાઢી પરંતુ સામાવાળા નં. ૧, તેના ભાઈ અને સામાવાળા નં. ૧૫ ના હિતને ધ્યાનમાં રાખીને, તેણે ઠેરવ્યું કે ૧૯૭૫ નું કથિત વિભાજન ગેરકાયદેસર હતું અને વાદીઓ પર બંધનકર્તા ન હતું અને વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ના હિસ્સાની જ્યાં સુધી વાત છે ત્યાં સુધી ઠેરવ્યું કે પક્ષકારો મિલકતો માથાદીઠ

(**per capita**) મેળવશે. જો કે વાદીઓ હજુ સગીર હોવાના આધારે દાવો ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો.

વાદીઓ દ્વારા હાઈકોર્ટમાં અપીલ પર, હાઈકોર્ટે ૧૯૭૫ નું વિભાજન ગેરકાયદેસર હોવાના ટ્રાયલ કોર્ટના તારણોની પુષ્ટિ કરી, પરંતુ ઠેરવ્યું કે વિભાજન શાખાદીઠ (**per stirpes**) થશે, અને અપીલ પડતર હોવા દરમિયાન બે વાદીઓ પુખ્ત વયના થયા હોવાની હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, હાઈકોર્ટે તેમની તરફેણમાં પ્રત્યેક માટે એક ષષ્ઠમાંશ (**one-sixth**) હિસ્સા માટે હુકમનામું પસાર કર્યું. જ્યાં સુધી ત્રીજા વાદીનો સંબંધ હતો, તેણે વિભાજન માટે હુકમનામું પસાર કર્યા વિના તેના અધિકારની જાહેરાત કરી.

અપીલકર્તાઓ-સામાવાળાઓએ હાઈકોર્ટના નિર્ણયને સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા આ કોર્ટમાં પડકાર્યો, અને દલીલ કરી કે વીલની શરતો અનુસાર વીલ કરનારના પ્રપૌત્રોને દાવાની મિલકતો માથાદીઠ (**per capita**) વારસામાં મળી છે અને આ પાસા પર હાઈકોર્ટનો નિષ્કર્ષ ગેરકાયદેસર હતો, અને બોક્સ-વેન્ટફ્રેડા રાવ અને અન્ય વિ. શ્રીમતી બોક્સ સત્યવતી અને અન્ય, [૧૯૬૮] ૨ એસસીઆર ૩૯૫ પર હાઈકોર્ટનો આધાર આ કેસના તથ્યોને લાગુ પડતો નથી.

અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરતા, અને તમામ વાદીઓની તરફેણમાં દાવો મંજૂર કરતા કે ત્રણ વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ નો હિસ્સો દાવાની મિલકતોમાં પ્રત્યેક માટે એક-તેરમાંશ (**one-thirteenth**) હશે આ કોર્ટે,

ઠેરવેલ કે: ૧. કોર્ટે વીલનું અર્થઘટન કરતી વખતે મુખ્યત્વે દસ્તાવેજની ભાષામાંથી એકત્ર કરવાના વીલ કરનારના ઇરાદાને સુનિશ્ચિત કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ; પરંતુ આવું કરતી વખતે આસપાસના સંજોગો, વીલ કરનારની સ્થિતિ, તેમના પારિવારિક સંબંધો અને સંભાવના કે તેણે ચોક્કસ અર્થમાં શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો છે તે પણ ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ. તેઓ વીલના સાચા અર્થઘટન પર પહોંચવામાં મૂલ્યવાન સહાય પૂરી પાડે છે. કારણ કે આ બાબતો વ્યક્તિએ વ્યક્તિએ બદલાતી રહે છે તેથી એક વીલના શબ્દોની બીજા વીલના શબ્દો સાથે સરખામણી કરવી ભાગ્યે જ નફાકારક હોય છે અથવા એ શોધવાનો પ્રયાસ કરવો કે જે વીલ પર અહેવાલ થયેલા કેસોમાં નિર્ણયો આપવામાં આવ્યા છે, વિવાદાસ્પદ વીલ કોની નજીક છે. તેથી, પૂર્વ-નિર્ણયોનો આશરો માત્ર અર્થઘટનના સામાન્ય સિદ્ધાંતોના હેતુ માટે જ મર્યાદિત હોવો જોઈએ. [૫૧૨બી-ડી]

૨. વીલમાં અમુક અભિવ્યક્તિઓ પર મૂકવામાં આવેલા અર્થઘટનને પ્રશ્નવાળા વીલમાં સમાન અભિવ્યક્તિ પર લાગુ ન કરવું જોઈએ તેનું બીજું કારણ એ છે કે, વીલને સંપૂર્ણ રીતે ધ્યાનમાં લેવું અને અર્થઘટન કરવું જોઈએ, અને ટુકડાઓમાં નહીં. તે અનુસરે છે કે સમાન અભિવ્યક્તિનું યોગ્ય અને વ્યાજબી અર્થઘટન દરેક વીલમાં બદલાઈ શકે છે. [૫૧૨ઈ]

૩. તેથી, વીલના અર્થઘટનની બાબતમાં, સત્તામંડળો અથવા પૂર્વ-નિર્ણયો કોઈ મદદરૂપ નથી કારણ કે દરેક વીલનું તેના પોતાના શબ્દોમાં અને જેમાં કલમો આવે છે તે ગોઠવણમાં અર્થઘટન કરવું પડે છે. [૫૧૨એફ]

હાલના કિસ્સામાં, હાઈકોર્ટે વીલના નિર્ણાયક ભાગનું અર્થઘટન કર્યું છે જેમાં 'સમભાગમાગ અદૈન્તુ' (**SAMABHAGAMAGA ADAINTHU**) અભિવ્યક્તિ છે જેમાં એક તરફ વાદીઓ અને બીજી તરફ સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ને "દરેક શાખામાંથી સમાન હિસ્સો" લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. હાઈકોર્ટ માટે આવો મત લેવાનું મુખ્ય કારણ એ છે કે બોક્કુ વેંકટકૃષ્ણ રાવ અને અન્ય વિ. શ્રીમતી બોક્કુ સત્યવતી અને અન્ય, [૧૯૬૮] ૨ એસસીઆર ૩૯૫ ના કેસમાં જે વીલ અર્થઘટનનો વિષય હતો તેની શરતો વધુ કે ઓછા અંશે સમાન હતી. એવું પણ માની લેવામાં આવ્યું છે કે મિલકતો આખરે બે શાખાઓમાં સમાન હિસ્સામાં ઉતરી આવી છે અને પરિણામે બે શાખાઓના પક્ષકારોને મિલકતો શાખાદીઠ (**per stirpes**) વારસામાં મળી છે. આવું કરતી વખતે કોર્ટ એ નોંધવામાં નિષ્ફળ ગઈ કે તે કેસના સંબંધિત તથ્યો અને સંજોગો વર્તમાન કેસ કરતા વ્યાપક રીતે અલગ હતા. તેથી વીલના અર્થઘટન પર હાઈકોર્ટનો નિષ્કર્ષ સાચો ન હતો. [૫૧૧એફ-એચ]

હાલના કિસ્સામાં, કોઈ શંકા નથી, અને કોઈપણ પક્ષકાર દ્વારા તેનો ઈનકાર કરવામાં આવતો નથી કે ન તો વીલ કરનારના પુત્રો કે ન તો પૌત્રોને મિલકતોમાં કોઈ આજીવન હિત (**life estate**) મળ્યું છે. પક્ષકારોનો સંમત કેસ છે કે વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ પુખ્ત વયના થતાંની સાથે જ તેઓ તેમના સંબંધિત પિતા અથવા દાદાના મૃત્યુની રાહ જોયા વિના સંપૂર્ણ રીતે મિલકત મેળવવા હકદાર છે. તેથી રિપોર્ટ થયેલા કેસમાં વીલને આપવામાં આવેલા અર્થથી પ્રભાવિત થયા વિના વીલનું અર્થઘટન કરવું જોઈએ. [૫૧૨જી-

૫૧૩બી]

૪. વીલ હેઠળ મિલકતનું હસ્તાંતરણ વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ને પ્રથમ વખત 'સમાન હિસ્સા હેઠળ' થાય છે. મિલકતમાં હિસ્સો વ્યાખ્યાયિત કરવાનો આ પ્રથમ પ્રસંગ હોવાથી, 'સમાન હિસ્સા' અભિવ્યક્તિએ વીલ કરનાર દ્વારા છોડવામાં આવેલી સંપૂર્ણ મિલકતોનો સંદર્ભ આપવો જોઈએ જે વીલ કરનારના તમામ તેર પ્રપૌત્રો વચ્ચે સમાન રીતે વહેંચવાની રહેશે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તેઓ મિલકતો માથાદીઠ (**per capita**) મેળવે છે. ત્રીજો વાદી પણ વર્તમાન અપીલ પડતર હોવા દરમિયાન પુખ્ત વયનો થઈ ગયો છે અને તેથી મિલકતોમાં હિસ્સા માટે હકદાર બન્યો છે. દાવો તમામ વાદીઓની તરફેણમાં મંજૂર કરવામાં આવે છે જેમાં તેમનો હિસ્સો પ્રત્યેકનો એક-તેરમાંશ (**one-thirteenth**) હશે. [૫૧૩ડી-ઈ]

રામચંદ્ર શેનોય અને અન્ય વિ. શ્રીમતી હિલ્ડા બ્રાઈટ અને અન્ય.
[૧૯૬૪] ૨ એસસીઆર ૭૨૨, પર આધાર રાખેલ.

બોક્કુ વેંકટકૃષ્ણ રાવ અને અન્ય વિ. શ્રીમતી બોક્કુ સત્યવતી અને અન્ય,
[૧૯૬૮] ૨ એસસીઆર ૩૯૫, ને અલગ તારવેલ.

૫. વીલ હેઠળની વ્યવસ્થા શાશ્વતતા સામેના નિયમ (**rule against perpetuity**) દ્વારા હિટ થઈ હોવાની દલીલ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા યોગ્ય રીતે નકારી કાઢવામાં આવી હતી એ આધાર પર કે વીલ કરનારના પુત્રો તેમજ તેમના સંબંધિત પુત્રો જીવિત હતા. [૫૧૩એફ]

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસ્ટિક્શન: સિવિલ અપીલ નં. ૨૨૩૧/૧૯૮૮.

અપીલ નં. ૮૬/૧૯૮૨ માં મદ્રાસ હાઈકોર્ટના તારીખ ૧૯.૮.૧૯૮૭ ના ચુકાદા અને હુકમ પરથી.

અપીલકર્તાઓ વતી આર. વેંકટરામણી.

સામાવાળાઓ વતી એસ. બાલકૃષ્ણન અને એમ.કે.ડી. નમ્બૂદિરી.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ શર્મા દ્વારા આપવામાં આવેલ.

૧. સ્પેશિયલ લીવ દ્વારા આ અપીલ વિભાજનના દાવામાં વાદી-સામાવાળાઓની તરફેણમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમનામા સામે નિર્દેશિત છે.

૨. દાવામાં આવેલી મિલકત શ્રીમતી રથિનમ્મલની હતી, જેઓ રજિસ્ટર્ડ વીલ કર્યા પછી ૧૯૪૨ માં અવસાન પામ્યા હતા. વીલની શરતો અનુસાર, તેમના બે પુત્રો નટેસન, સામાવાળા નં. ૧, અને સુબ્રમણ્યન, વાદીઓના સાક્ષી નં. ૨ (પીડબ્લ્યુ-૨), કોઈપણ અલાયદગી સત્તા (power of alienation) વિના મિલકતોનો કબજો ધરાવવાના હતા અને કરવેરા ચૂકવવાના હતા અને નિયમિતપણે અમુક ધાર્મિક ઉત્સવો કરવાના હતા; અને ત્યારબાદ તેમના પુત્રોએ સમાન શરતો પર મિલકતોનું સંચાલન કરવાનું હતું. વીલ આગળ જોગવાઈ કરે છે કે તેમના પુત્ર વચના થયા પછી પ્રપૌત્રો, એટલે કે, વીલ કરનારના પુત્રોના પુત્રોના પુત્રો સંપૂર્ણ માલિકો તરીકે મિલકતો મેળવશે.

૩. સુબ્રમણ્યન, વીલ કરનારનો નાનો પુત્ર, જેની વર્તમાન દાવામાં વાદીઓ વતી બીજા સાક્ષી તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે, તેને અરુણાચલમ, સામાવાળા નં. ૧૫ નામનો એક પુત્ર છે. ત્રણ વાદીઓ, રમેશ, ગણેશ અને શિવલિંગમ સામાવાળા નં. ૧૫ ના પુત્રો છે. સામાવાળા નં. ૧ ને ચાર પુત્રો અને દસ પૌત્રો છે. દાવામાં મુખ્ય વિવાદ વીલની શરતો હેઠળ વાદીઓ જે હિસ્સા માટે હકદાર છે તે વિશે છે. તેઓ દાવો કરે છે કે તેઓ સુબ્રમણ્યનના એકમાત્ર પૌત્રો હોવાથી મિલકતોમાં અડધો હિસ્સો ધરાવે છે, બાકીનો અડધો હિસ્સો સામાવાળા નં. ૧ ના પૌત્રો, એટલે કે સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ને જાય છે. સામાવાળાઓ વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે દાવાની મિલકતો વીલ કરનારના તમામ ૧૩ પ્રપૌત્રો વચ્ચે સમાન હિસ્સામાં વહેંચવાની છે. સામાવાળાઓએ એમ પણ દલીલ કરી હતી કે દાવો ફગાવી દેવાપાત્ર હતો કારણ કે સામાવાળા નં. ૧ અને સામાવાળા નં. ૧૫ એ ૧૯૭૫ માં મિલકતોનું અંતિમ રીતે વિભાજન કરી દીધું હતું, અને વધુ વિભાજનનો કોઈ પ્રશ્ન ઉદ્ભવતો નથી. વાદીઓની સગીર વયના આધારે અને શાશ્વતતા સામેના નિયમના આધારે પણ દાવા ચલાવવાપાત્ર હોવા સામે પડકારવામાં આવ્યો હતો.

૪. ટ્રાયલ કોર્ટે શાશ્વતતા સામેના નિયમ પર આધારિત દલીલને નકારી કાઢી. સામાવાળા નં. ૧, તેના ભાઈ સુબ્રમણ્યન અને અરુણાચલમ, સામાવાળા નં. ૧૫ ના હિતને ધ્યાનમાં રાખીને, કોર્ટે ઠેરવ્યું કે ૧૯૭૫ નું કથિત વિભાજન ગેરકાયદેસર હતું અને વાદીઓ પર બંધનકર્તા ન હતું. વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ના હિસ્સાની જ્યાં સુધી વાત છે ત્યાં સુધી,

બચાવપક્ષના કેસ સાથે સંમત થતાં, કોર્ટે ઠેરવ્યું કે પક્ષકારો મિલકતો માથાદીઠ મેળવશે. જો કે, વાદીઓ હજુ સગીર હોવાના આધારે દાવો ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો.

૫. વાદીઓ દ્વારા અપીલ પર, હાઇકોર્ટે ટ્રાયલ કોર્ટના તારણોની પુષ્ટિ કરી કે ૧૯૭૫ નું વિભાજન ગેરકાયદેસર હતું. પક્ષકારોના હિસ્સાના પ્રશ્ન પર, હાઇકોર્ટે વાદીઓ સાથે સંમત થઈ અને ઠેરવ્યું કે વિભાજન શાખાદીઠ થશે. અપીલ પડતર હોવા દરમિયાન બે વાદીઓ પુખ્ત વયના થયા હોવાની હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, હાઇકોર્ટે તેમની તરફેણમાં પ્રત્યેક માટે એક-ષષ્ઠમાંશ હિસ્સા માટે હુકમનામું પસાર કર્યું. જ્યાં સુધી ત્રીજા વાદીનો સંબંધ છે, હાઇકોર્ટે વિભાજન માટે હુકમનામું પસાર કર્યા વિના તેના અધિકારની જાહેરાત કરી. સામાવાળાઓ વર્તમાન સિવિલ અપીલ દ્વારા હાઇકોર્ટના નિર્ણયને પડકારી રહ્યા છે.

૬. અપીલકર્તાઓ માટેના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી છે કે વીલની શરતો અનુસાર વીલ કરનારના પ્રપૌત્રોને દાવાની મિલકતો માથાદીઠ વારસામાં મળી છે અને આ પાસા પર હાઇકોર્ટનો નિષ્કર્ષ ગેરકાયદેસર છે. વીલના ઓપરેટિવ ભાગનું અંગ્રેજી સંસ્કરણ ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાના ફકરા ૭ માં ટાંકવામાં આવ્યું છે અને અમારી સમક્ષ કોઈ પણ પક્ષકાર દ્વારા તેને પડકારવામાં આવતું નથી. તેના પુત્રોના અધિકારો અને ફરજોનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી વીલ કરનારે તેના પૌત્રો અને પ્રપૌત્રોની સ્થિતિ આ રીતે વર્ણવી છે:

"તેઓએ (એટલે કે, પુત્રોના પુત્રો) પણ કરવેરા ચૂકવવાના છે અને

તેમની આવકમાંથી ઉપરોક્ત ઉત્સવો નિયમિતપણે કરવાના છે. ત્યારબાદ તેમના પુરુષ સંતાનો પુખ્ત વયે પહોંચ્યા પછી, સદર મિલકતો સમાન હિસ્સામાં કબજામાં લેશે અને અલાયદગીની તમામ સત્તાઓ સાથે તેનો આનંદ માણશે."

અમારી સમક્ષ પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે "સદર મિલકતો સમાન હિસ્સામાં" શબ્દો એ સમભાગમાગ અદૈન્ટુ (SAMABHAGAMAGA ADAINTHU) શબ્દોનું અંગ્રેજી સંસ્કરણ છે. અપીલકર્તાઓ માટેના વિદ્વાન વકીલે વીલના આ ભાગનો અનુવાદ એવું દર્શાવવા કર્યો કે,

"તેઓ (એટલે કે, પુત્રોના પુત્રો) સરકારને ચૂકવવાપાત્ર કરવેરા ચૂકવશે અને ધર્માદા/ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓ અચૂક ચાલુ રાખશે અને તેમના પુરુષ સંતાનો પુખ્ત વયે પહોંચ્યા પછી મિલકતો સમાન હિસ્સામાં મેળવશે (સમભાગમાગ અદૈન્ટુ) અને તે સંપૂર્ણપણે કબજામાં લેશે, માલિકી મેળવશે અને તેનો આનંદ માણશે."

નિર્ણાયક અભિવ્યક્તિ સમભાગમાગ અદૈન્ટુ છે જેનો પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોના જણાવ્યા મુજબ અર્થ સમાન હિસ્સામાં થાય છે. પ્રશ્ન એ છે કે શું વીલની આ જોગવાઈને ધ્યાનમાં રાખીને, વીલ કરનાર દ્વારા છોડવામાં આવેલી સંપૂર્ણ મિલકતો તેના તમામ પ્રપૌત્રો વચ્ચે સમાન રીતે વહેંચવાની છે; અથવા, ત્રણ વાદીઓ તેમની વચ્ચે અડધો હિસ્સો મેળવશે, બાકીનો અડધો હિસ્સો

તેમના પિતરાઈ ભાઈઓને જશે.

૭. હાઈકોર્ટે અગાઉના ફરમાં ઉદ્દેખિત વીલના નિર્ણાયક ભાગનું અર્થઘટન કર્યું છે, જેમાં એક તરફ વાદીઓ અને બીજી તરફ સામાવાળા પ થી ૧૪ ને અનુક્રમે "દરેક શાખામાંથી સમાન હિસ્સો" લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. એવું માની લેવામાં આવ્યું છે કે મિલકતો આખરે બે શાખાઓમાં સમાન હિસ્સામાં ઉતરી આવી છે, અને પરિણામે બે શાખાઓના પક્ષકારોને મિલકતો શાખાદીઠ વારસામાં મળી છે. હાઈકોર્ટ માટે આવો મત લેવાનું મુખ્ય કારણ એ છે કે બોક્કુ વેંકટકૃષ્ણ રાવ અને અન્ય વિ. શ્રીમતી બોક્કુ સત્યવતી અને અન્ય, [૧૯૬૮] ૨ એસસીઆર ૩૯૫ ના કેસમાં જે વીલ અર્થઘટનનો વિષય હતો તેની શરતો વધુ કે ઓછા અંશે સમાન હતી, જેનું અર્થઘટન આ કોર્ટે અમારી સમક્ષના કેસમાં વાદીઓ દ્વારા સૂચવ્યા મુજબ કર્યું હતું. અમે હાઈકોર્ટના અભિગમ સાથે સંમત નથી.

૮. તે સુનિશ્ચિત છે કે કોર્ટે વીલનું અર્થઘટન કરતી વખતે મુખ્યત્વે દસ્તાવેજની ભાષામાંથી એકત્ર કરવાના વીલ કરનારના ઇરાદાને સુનિશ્ચિત કરવાનો પ્રયાસ કરવો જોઈએ; પરંતુ આવું કરતી વખતે આસપાસના સંજોગો, વીલ કરનારની સ્થિતિ, તેમના પારિવારિક સંબંધો અને સંભાવના કે તેણે ચોક્કસ અર્થમાં શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો છે તે પણ ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ. તેઓ વીલના સાચા અર્થઘટન પર પહોંચવામાં મૂલ્યવાન સહાય પૂરી પાડે છે. કારણ કે આ બાબતો વ્યક્તિએ વ્યક્તિએ બદલાતી રહે છે, તેથી એક વીલના શબ્દોની બીજા વીલના શબ્દો સાથે સરખામણી કરવી ભાગ્યે જ નફાકારક હોય છે અથવા

એ શોધવાનો પ્રયાસ કરવો કે જે વીલ પર અહેવાલ થયેલા કેસોમાં નિર્ણયો આપવામાં આવ્યા છે, વિવાદાસ્પદ વીલ કોની નજીક છે. તેથી, પૂર્વ-નિર્ણયોનો આશરો માત્ર અર્થઘટનના સામાન્ય સિદ્ધાંતોના હેતુ માટે જ મર્યાદિત હોવો જોઈએ. જે, અત્યાર સુધીમાં, સુનિશ્ચિત છે. વીલમાં અમુક અભિવ્યક્તિઓ પર મૂકવામાં આવેલા અર્થઘટનને પ્રશ્નવાળા વીલમાં સમાન અભિવ્યક્તિ પર લાગુ ન કરવું જોઈએ તેનું બીજું કારણ એ છે કે, વીલને સંપૂર્ણ રીતે ધ્યાનમાં લેવું અને અર્થઘટન કરવું જોઈએ, અને ટુકડાઓમાં નહીં. તે અનુસરે છે કે સમાન અભિવ્યક્તિનું યોગ્ય અને વ્યાજબી અર્થઘટન દરેક વીલમાં બદલાઈ શકે છે. આ કારણોસર એવું વારંવાર ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે વીલના અર્થઘટનની બાબતમાં, સત્તામંડળો અથવા પૂર્વ-નિર્ણયો કોઈ મદદરૂપ નથી કારણ કે દરેક વીલનું તેના પોતાના શબ્દોમાં અને જેમાં કલમો આવે છે તે ગોઠવણમાં અર્થઘટન કરવું પડે છે (જુઓ રામચંદ્ર શેનોય અને અન્ય વિ. શ્રીમતી હિલ્ડા વ્રાઈટ અને અન્ય, [૧૯૬૪] ૨ એસસીઆર ૭૨૨ પૃષ્ઠ ૭૩૬ પર. આ હિતાવહ નિયમની પ્રશંસા ન કરવાના જોખમને અમારી સમક્ષના કેસ દ્વારા દર્શાવવામાં આવ્યું છે.

૯. એમ માની લઈએ કે બોક્સ વેંકટકૃષ્ણ રાવ અને અન્ય વિ. શ્રીમતી બોક્સ સત્યવતી અને અન્ય, [૧૯૬૮] ૨ એસસીઆર ૩૯૫ ના કેસમાં વીલ વર્તમાન કેસના વીલ જેવું જ હતું, હાઈકોર્ટે, રિપોર્ટ થયેલા કેસમાં વીલ પર આપેલા અર્થઘટનને અનુસરીને, અપીલ હેઠળના ચુકાદામાં ઠેરવ્યું છે કે વીલ કરનારના પ્રપૌત્રો મિલકતો શાખાદીઠ મેળવશે. આવું કરતી વખતે કોર્ટ એ નોંધવામાં નિષ્ફળ ગઈ કે તે કેસના સંબંધિત તથ્યો અને સંજોગો વર્તમાન કેસ

કરતા વ્યાપક રીતે અલગ હતા. ત્યાં, વીલ કરનાર જેઓ નિઃસંતાન વિધવા હતા, તેમણે વીલ હેઠળ બે બાળકોને આજીવન હિત (life estates) સોંપ્યું હતું જેઓ કેસમાં સામાવાળા જ અને પ હતા અને જેમને તેણીએ બાળપણથી જ ઉછેર્યા હતા, અને તેને આધીન, મિલકત તેમના મૃત્યુ પછી તેમના બાળકોને મળવાની હતી. વીલના અર્થઘટન પર હાઈકોર્ટનો નિષ્કર્ષ, જેની સાથે આ કોર્ટ સંમત થઈ, તે આ રીતે વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો હતો,

"સામાવાળા જ અને પ ની તરફેણમાં વારસો એ તેમના બાળકોની તરફેણમાં નિહિત શેષ (vested remainder) સાથે આજીવન હિત (life estate) નું હતું અને બાળકો નિહિત શેષ શાખાદીઠ લેશે અને માથાદીઠ નહીં."

અમારી સમક્ષના કેસમાં કોઈની તરફેણમાં કોઈ આજીવન હિત ઊભું કરવામાં આવ્યું ન હતું, અન્યથા વાદીઓને તેમના પિતા અને કાકાના જીવનકાળ દરમિયાન પુખ્ત વયના થવા પર પણ મિલકતમાં કોઈ હિસ્સો મળવાનો કોઈ પ્રશ્ન ઉદ્ભવતો નથી. હાઈકોર્ટે વાદગ્રસ્ત ચુકાદા હેઠળ એવું પણ અવલોકન કર્યું છે કે હિન્દુ પાસેથી સામાન્ય રીતે સંયુક્ત ભાડુઆત (joint tenancy) બનાવવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવતી નથી પરંતુ એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે આ માત્ર એક ધારણા છે, જે વીલની જોગવાઈઓને બાજુ પર રાખી શકતી નથી, જો ભાષા અસંદિગ્ધ અને સ્પષ્ટ હોય. વર્તમાન કેસમાં કોઈ શંકા નથી, અને કોઈપણ પક્ષકાર દ્વારા તેનો ઇનકાર કરવામાં આવતો નથી કે ન તો વીલ કરનારના પુત્રો કે ન તો પૌત્રોને મિલકતોમાં કોઈ આજીવન હિત મળ્યું

છે. પક્ષકારોનો સંમત કેસ છે કે વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ પુખ્ત વયના થતાંની સાથે જ તેઓ તેમના સંબંધિત પિતા અથવા દાદાના મૃત્યુની રાહ જોયા વિના સંપૂર્ણ રીતે મિલકત મેળવવા હકદાર છે. તેથી, આપણે રિપોર્ટ થયેલા કેસમાં વીલને આપવામાં આવેલા અર્થથી પ્રભાવિત થયા વિના વીલનું અર્થઘટન કરવું જોઈએ.

૧૦. વીલ હેઠળ મિલકતનું હસ્તાંતરણ વાદીઓ અને સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ ને પ્રથમ વખત "સમાન હિસ્સા હેઠળ" થાય છે. મિલકતમાં હિસ્સો વ્યાખ્યાયિત કરવાનો આ પ્રથમ પ્રસંગ હોવાથી "સમાન હિસ્સા" અભિવ્યક્તિએ વીલ કરનાર દ્વારા છોડવામાં આવેલી સંપૂર્ણ મિલકતોનો સંદર્ભ આપવો જોઈએ જે વીલ કરનારના તમામ તેર પ્રપૌત્રો વચ્ચે સમાન રીતે વહેંચવાની રહેશે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તેઓ મિલકતો માથાદીઠ મેળવે છે.

૧૧. નિર્વિવાદપણે ત્રીજો વાદી પણ વર્તમાન અપીલ પડતર હોવા દરમિયાન પુખ્ત વયનો થઈ ગયો છે અને, તેથી, હવે મિલકતોમાં હિસ્સા માટે હકદાર બન્યો છે. દાવો, તદનુસાર, તમામ વાદીઓની તરફેણમાં મંજૂર કરવામાં આવે છે, તેમનો હિસ્સો પ્રત્યેકનો એક-તેરમાંશ છે.

૧૨. વીલ હેઠળની વ્યવસ્થા શાશ્વતતા સામેના નિયમ દ્વારા હિટ થઈ હોવાની દલીલ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તેના ચુકાદાના ફકરા ૭ માં એ આધાર પર નકારી કાઢવામાં આવી હતી કે વીલ કરનારના પુત્રો, એટલે કે, પ્રથમ સામાવાળા અને વાદીના સાક્ષી નં. ૨ તેમજ તેમના સંબંધિત પુત્રો સામાવાળા નં. ૨ થી ૪

જીવિત છે. હાઈકોર્ટમાં આ મુદ્દા પર દબાણ કરવામાં આવ્યું ન હતું. ટ્રાયલ કોર્ટનો મત સાચો જણાય છે, અને આ તબક્કે પુનર્વિચારની જરૂર નથી. પરિણામ સ્વરૂપે, ઉપર દર્શાવ્યા મુજબ અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે. તદનુસાર તમામ ત્રણ વાદીઓની તરફેણમાં દાવો મંજૂર કરવામાં આવે છે. ત્રણ વાદીઓ અને દસ સામાવાળાઓ એટલે કે સામાવાળા નં. ૫ થી ૧૪ નો હિસ્સો દાવાની મિલકતોમાં પ્રત્યેક માટે એક-તેરમાંશ હશે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ રહેશે નહીં.

અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવેલ.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====